

Předkládaná disertační práce prezentuje výsledky několikaletého výzkumného projektu, který se věnoval možnostem rozvoje sociálních dovedností dospívajících ve středních školách. První kapitoly práce shrnují různorodé poznatky a teoretické přístupy, které s danou problematikou souvisejí. Pozornost je zaměřena na socializaci ve vývojové etapě dospívání, neboť tento aspekt ontogeneze úzce navazuje na naše téma. Práce vymezuje sociální dovednosti a poukazuje na smysluplnost jejich rozvoje ve středních školách v souvislosti s komplexním rozvojem dospívajících, ale také ve smyslu podpory akademické úspěšnosti a ve formě prevence sociálně patologických jevů. Rozvoj sociálních dovedností je dále zvažován v rámci interakcí s učiteli, kteří představují významný zdroj opory i rozvoje v dospívání. Další významnou sociální skupinu ve školním prostředí, které je věnována pozornost, reprezentují vrstevníci dospívajících. Ti společně vytvářejí školní třídy a vzájemně se ovlivňují v průběhu celého edukačního procesu. Sociální dovednosti jsou také představeny v souvislosti se školní úspěšností, resp. motivací studentů ke školní práci a vnímanou akademickou účinností. Obě uvedené charakteristiky edukačního procesu do značné míry závisí na úrovni sociálních dovedností dospívajících a současně významně ovlivňují jejich školní výsledky. Závěrečné kapitoly teoretické části hovoří o možných formách rizikového chování, které jsou pro dospívání typické, a možnostech preventivního působení ve středních školách. Preventivní i intervenční programy v mnohém staví na stejných principech jako programy rozvoje sociálních dovedností. Práce se třídami je doplněna rovněž informacemi o možnostech jejich diagnostiky. Empirická část disertační práce má spíše aplikační charakter a kombinuje kvantitativní a kvalitativní metodologii.